

БІЛЛАТ ОВІСТ

Місочник Української Католицької Церкви в Польщі
№ 12-1 (48-49) Рік ІV-V

Грудень 1994 - січень 1995 р.

I не введи нас у спокусу

Прохання «Не введи нас у спокусу» несе серйозну проблему. Якщо молимо Бога, щоб не допустити на нас спокус, то яку нагоду матимемо, щоб показати йому стійкість і нашу вірність? Написано-бо: «Благожений чоловік, що перетриває пробу» (Ік. 1,12).

Який тоді сенс цього речення? Вона не означає: не допусти, щоб ми були спокушані, але – не допусти, ѹов був спокушуваний, проте не піддався спокусі. Дійсно, не звинуватив Божественної Мудрості, не обрав шляху Богохульства, на який хотів втягнути його Спокусник.

Авраам був спокушуваний. Так само і Йосиф. Однак жоден не здався спокусі, бо ні один не дав своєї згоди Спокусникові. Проказуючи молитву Господню, ми якби молилися: «Разом із спокусою дай нам і силу перенести її» (пор. 1 Кор. 10,13).

Касяна

Непроминальність

Коли наступає святковий спітанок, то, як правило, мимоволі зринають на думку рефлексії у пов'язані з непроминальністю людського посту, посту, що нерідко вільбувається у несприятливих, а часом - печальніо важких умовах. Такі роздуми «вголос» були либонь у багатьох, хто вклонився того вересневого дня, 16-ту неділю по Зшестії Святого Духа, у старовинному й величному храмі св. Ялки, що яскраво відзеркалася у дової чистих водах Случії у Слуцьку. Кажемо про святковість, бо ж цього року минуло рівно двадцять літ з того часу, як тут, поблизу замку поморських князів, вперше дзвінко залунали молитви українською мовою. З нагоди заснування греко-католицької парафії у цьому місті до Слуцька завітав Перемиський єпископ Кир Іван Мартиняк. У звортливих поривах еднання Церкви та її вірників Служба Божа, яку відправив Владика; звісна річ, що порива зрямо пов'язувалися також із толерантного відчуття Його Преосвященству за пло- літ, ювілейна ознака якої припадла на червень потоково-

(Закінчення на 4 сторінці)

НАШ ИСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАРІЙ

Зближалася до кінця 1944 р. Закінчувалася війна і війна лише тільки тепер разогрілась на повну силу. Червона саранча посунула добицю фашістському Европу, а Західу і Середній Україні затопили отриманні 3 НКВС. Єдиною організованою силою з усіх 15-ти підольських республік, яка наважилася стати на захист йусія народів СРСР, був український рух опору. Народ-жений з болю по втраті Української Держави у ХХ рр., змущений у боях з німецьким окупантами, він став серйозною загрозою для більшовицького режиму, істотного, як сприяла підвищенню «торни народів» і хто зна чи не прислужилась до того, що європейські держави не були переворнені відповідно на 16-ту, 17-ту, і.т. д. «советські союзни республіки». За де український народ змушеній був заплатити власною кров'ю, дну величезних людських жертв. І жертви що так рясно віталії вже в перші дні більшовицької окупації України. В грудні 1944 р. біль з московським наїздником серед багатьох стрільців і командирів УПА смертю геройв загинули:

(Закінчення на 3 сторінці)

Христос Райдається!

Всім нашим Читачам, Колекторам,
Кореспондентам та Приятелям

з нагоди Різдвяних свят

складаємо наші найцінніші бажання
всікого добра та Божої благодаті.

Нехай наступаючий, 1995 рік

принесе Вам самі радощі,

нехай стовняться Ваші бажання,
а Господь надішть Вас

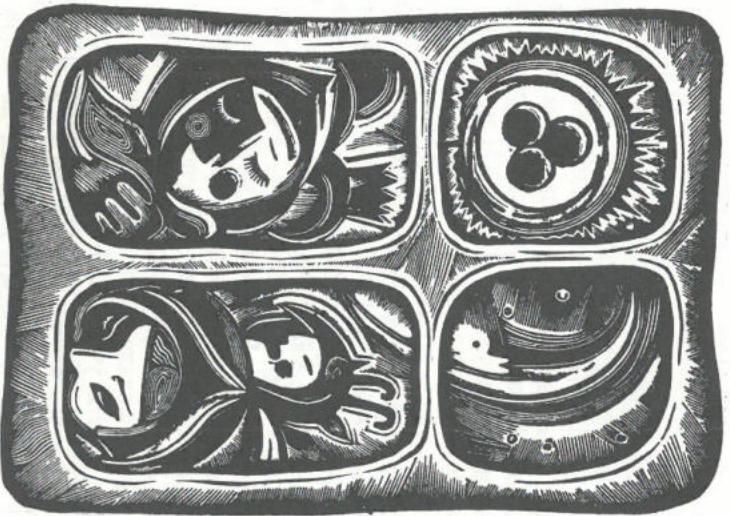
своїми ласками.

Редакція «Благовіст»

Славіте Його!

**Святкування празника
св. Священномученика Йосафата
у Варшаві**

3 приkrистю інформуємо, що змущені
ми з початком нового року піднести ціну
нашого місочника.
Як ми вже неоднократно повідомляли,
Редакція практиче на громадських зasadах
і не має жодних дотацій, які дозволили б на
утримання постійної ціни. Для прикладу
інформуємо, що від початку 1994 р. ціна
паперу зросла понад 300 %. Змінилися та-
кож ціни поштових послуг, що відпові-
дно вплинуло на наше рішення.
Святковий, подвійний номер «Благо-
віст» коштуватиме 1 зл. (10.000), а шомі-
сячний 0,8 зл. (8.000).

Адміністрація

**«Єдність у правді і молитві
з Греко-католицькою Церквою»**

Саме, що таким чином проходив 10 листопада в будинку Духовної семінарії у Влоцлавку, Симпозіум присвячений Ювілієзу 50-ліття від дня смерті Митрополита Андрея Шептицького, якого надихнув інспектор латинського Ординарія Влоцлавка, єпископ Броніслав Дембовський. Організатором цієї, вже третьої з черги зустрічі був Ректор Духовної семінарії, о. Войciech Гандз, який широ привітав усіх присутніх, в тому числі Перемиського владику Івана Мартиняка, професорів

(Закінчення на 3 сторінці)

22

en oblige

Відкриття Германської вицою Духовної
Семінарії ім. Патріарха Йосифа Сліпого

1 жовтня 1994 р. на Тернопілі у селищі міського типу Велика Березовиця відбулося відкриття Тер-

Тернопільської Вищої Духовної Семінарії ім. Патріарха Йосифа Слідого. В новоутворений Тернопільський патріархій, яка почала офіційно функціонувати з 17 жовтня

мінулого року вирішено і надалі розвивати діяльність
Духовної Семінарії, що відкрито почала діяти на почат-
ку 90-го року. Зародження Семінарії сяє нелегкими

та віце-канцлера Кіївко-Галицької митрополії
о. Івана Дащка до Києва

топада до Києва прибув список

І розповідала Щербаковій Марії Іванівні, що вилікувалася

гли владика відправив архиєрейську Літургію. У своїй проповіді він висловив стурбованість сучасним становищем християнських Церков, але разом з тим запевнив: «*Нарешті прийшов той час, коли ми можемо*

з православними братами служити Богові тут, на материкову українського християнства, у золотоієрхому Києві.

Іого Пресвятеїшество привітали параджані та пашох Свято-Миколаївської церкви о. Ігор Онищукевич Владика Василь благословив присутніх, і після Богослужіння

служення біля храму відбувся концерт дитячого хору Марійської дружини, що прихав з села Краснє Надвірнянського району зі своїм парохом, о. Іваном

боїком. Через п'ятирічнину, після свого візиту на Аскольдівську Могилу, Кір Василь Медвіт відправив це озеро Архієрейську Літurgію у ім'ї св. Миколаї Добротолікого. Попоті Успенської церкви

на подолі. У скосому коридору після кількох відходів зазнавши, що Греко-католицька Церква завжди готова до братського діалогу. Шоб усі християни йшли до спільноти УГКЦ.

Одна з найбільших і престижних науково-практических конференцій в Україні

Дядьковська єпархія Києва
15 листопада у Києві відбулася прес-конференція єпископа УГКЦ Василя Медвітка. На початку

віце-канонік О. Іван Дацько повідомив про головнину подій у Грекокатолицькій Церкви, що відбулися виродкові останні місяці. Потім владика Василько коротко розповів про свою спробу заснувати нову церкву

розійшося про стат сирав її кріплення, які скликали, і розійшося про стат сирав її кріплення, які скликали, і розійшося про стат сирав її кріплення, які скликали, і

Владика Василь Медвіт також торкнувся питання про святкування в Україні 400-ліття Берестейської та лого Шульго.

350-ліття Ужгородської унії. Отець Далько висловивши надію, що з нагоди святкування цих визначних дат греко-католицькі священники матимуть змогу відслужити

ти Служби Божії в катедральному соборі св. Юрія у Львові, і тут, у Святій Софії у Києві, разом з правостоліними братами.

Нові видання «Світада»
У видавництві монахів-студитів «Світад» 5.000

тиражем вийшла книга о. Ігоря Мончака «Самоуправ на Кійська Церква». Готуються до друку збірники «Життя сестер» – про жіночі монаші згromадження та

книжка для молодої італійського автора Паоло Ріссо «Хто ти і які твої проекти» у перекладі о. Лева Гай-Дуківського. Незабаром у цьому видавництві з'явиться

«Еклезіялогія» Івана Водолівія. Ця книга дасть змогу глибше пізнати структуру Церкви, виражуючи склонність до західної сприйняття святого Павла Толітського Собою. Рештою тимчасово ускладнилося становище

бу. Відноча книжка може стати початком розвинення сучасної української експозиційної думки.

Посвічення національного каменя під будівництво
підп. «Дніпрогаз» за сприянням: Кравчук, Шурка
Лисенка І.

Інституту ім. митрополита Шептицького
у селі Дора, що на Івано-Франківщині, посвячене

наріжний кам'єнь під будівництво Інституту ім. Митрополита Шептицького та Місійно-катехітичного центру. Чин посвячення здійснив ординарій Коломийської

ко-чёрнівської стархи Української і рекоатоніцької Церкви Кар Павло Василик. Ідея спорудження цих закладів належить грекоатоніцькому священику о. Ярославові Свищуку, який довгий час душпастирював за кордоном, а зараз, повернувшись на рідну Землю започатковує нові проекти, які служитимуть ідея відновлення християнської моралі.

2 СТОР. «БЛАГОВІСТЬ»

«Єдність у правді і молитві з Греко-Католицькою Церквою»

(Закінчення з 1 сторінки)

Ришарда Тожельского і Ришарда Залуску, а також представників родин Шептицьких, які також були за- проплесні на це свято. Учасниками Симпозіуму були в основному питомці латинської семінарії, професори та сестри монахині. Основна мета і задум організаторів – знайомити латинське духовенство з особою Митрополита Андрея Шептицького, а почесною гре- кокатолицькою Церквою.

Ректор семінарії згадав у вступному слові, по з на- годы 50-ої річниці від дня смерті Митрополита Андрея зустрічається напередодні свята св. Йосафата Кун-цевича дві Церкви-Сестри. У цій зустрічі Греко-Католицька Церква стає природним сполучником між Римо-Католицькою та Православною Церквами. Цей вислів має тут своє значення і вимову.

У першій, науковій частині Святкувань читали свої доповіді: проф. Ришард Тожельський – «У захисті при-нищив у період випробувань» та о. д-р Даріуш Калінський з Коніка, який читав реферат про «Почи-тання ікон в катехизі Владимира Шептицького». Вступ проф. Тожельського був цікавий і відмежинний. Доповідач охарактеризував насамперед історіографію, яка сто- суються особи Митрополита Андрея і Греко-Католицької Церкви, не падивши при цьому критичних зауважень щодо писаних деяких латинських первових істориків, вказуючи на їхні тенденційні інтерпретації. Професор сильно заголосив, що неодноразово звергався до Примаса Польщі, аби Він посприяв у належному трактуванні особи Митрополита Шептицького та Греко-Католицької Церкви в писаних первових істориків. Нині – наго-лошував доповідач – необхідно розсудливо трактувати справу польсько-українських відносин і тісно над тим мусить сильно прадоврати. Неможливо-бо монахи тоді, коли оклеветуються постать такого духовного рівня, якого був Андрей Шептицький.

Також цікавою була доповідь польського священика Даруша Калінського, який спершу говорив про

історію почитання ікон, а відтак про навчання Митрополита Шептицького про ікону. Він підкреслив, що якщо йдеться про ікону, то немає тут різниці між православними і греко-католиками, що греко-католицьке вчення про ікону вмішається в межах традиції Сходу. Доповідач підкреслив те, що Митрополит Андрей силь-но давав про чистоту іконостасання.

Після наукових доповідей зі словом виступили Владика, спершу Кир Іван Мартиняк, а відтак Владиславський ординарій, епископ Броніслав Дембовський. Пере-мислький владика помікував організаторам за відану-вання особи Митрополита Андрея, привітав присутніх. У свою чергу Владика Іван наголосив те, що Митрополит Андрей Шептицький відзначався геройського побою до Бога і людів. І саме ця любов проявилася у його життєвому подвигу, у ставленні до інаковіруючих людей та в прямуванні до єдності Церков. Епи-скоп Броніслав Дембовський віднісся у своєму слові до виступу проф. Р. Тожельського і наголосив на тому, що у наших польсько-українських відносинах треба уникати стереотипного мислення і розуміння свободи інших народів на свій, доволі спрощений, спосіб. Владика запрошив усіх на чергові святкування, які проходили-муть співучного року з нагоди свята св. Свято-іномученика Йосафата Кунієвича.

Відтак, після закінчення наукової частини святкувань Юзефето 50-ліття від дня смерті Митрополита Андрея Шептицького, в кафедральному соборі відправлено Акафіст до Богоматері, що його співслужив з іншими отцями Кир Іван Мартиняк. Співали від-сільянські монахи з Варшави. Молитва до Богородиці лунала у храмі, закликуючи всіх до молитвової приза-думи, бо тільки «молитва любові» зуміє ліквидувати народів ненависті і роз'єдання. І початок поєднання народів береться від злагоди й зрозуміння між Церквами, які є реальним відображенням духовного життя обох народів, українського і польського.

НАШ ИСТОРИЧНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

(Закінчення з 1 сторінки)

- 12.12. – в бою на Оржівському хуторі, Клеванського району, Рівненської області полковник Роман Клячкивський – «Клим Савур – Охрім», командир УПА-Північ, Провідник ОУН на Північно-Західних Українських Землях; 17.12. – в бою біля Нових Стрілець Дмитро Карпенко – «Яструб», наддніпрянськ, бувший старшина Червоної армії, командир чужонаціональних частин УПА;
- 23.12. – в бою у селі Юшковичі біля Ходорова, Йосип Позицянок – «Шаблон-Шугай», член УГВР, молодий письменник зі східно-українських земель;
- 29.12. – в бою у селі Васловині, Салігорського району Мирослав Кіндзірський, Окружний Прovidник Чернівецького, пioner візвольного руху на Буковині.
- У грудні 1944 р. в затяжному бою з більшовицькими залинув командир куреня «Сіроманців» Максим разом з 37 стрільцями і підстаршинами УПА. У Перемищіні він пав у бою командир 1-ої сотні Старшинської школи поручник Коник.
- У безнадійних, здавалося б, умовах, спираючись лише на власні сили, під боротьба тривала понад 10 років. Української Держави не було здобутого, та втрати ці не були даремними, бо як повіти стрілецький поет Роман Купчинський:
- Ти тисяч – тисячі могил,
Все виплатиться згодом!
Із них народ вогонь до жит
Зачергуватиме повік,*
- Бо став від них народом.

- На січень припадають наступні річниці:
- 1.01.1915 – кривавий бій Українських Січових Стрільців з москалами в обороні Ужоцького перевалу. В бою загинуло чимало стрільців, багато було поранено. Знову українці змушені були платити власного кров'ю за чужі інтереси, сподіваючись хоч та-ким робом скористати дешішо і для України;
- Серед інших подій грудня обходимо:
- 8.12.1784 – помер Григорій Полетика, український культурний діяч, імовірний автор «Історії Русів»; 8.12.1884 – у Станиславові засновано Товариство руських жінок, головою новоствореного товариства одноголосно обрано Наталію Кобринську; 13.12.1934 – більшовики розстріляли 28 визначних українських інтелектуалів. Чимало часу минуло з тих пір та жага крові не дає їм відйти до пекла.
- 7 листопада цього року під кривавими працорами вони пролефіковали центральними вулицями Києва, близькою і навколо отрутого ненависті до всього, що носять хоч найменший слід українства;
- 15.12.1944 – помер Ярослав Кондра, західно-український поет і літературний критик;
- 24.12.1624 – татарський хан Шагін Грей уклав з козаками союз, як з окремою державою;
- 24.12.1874 – у селі Воля Сенкова, Сяніцького повіту народився Адам Дідуру, один з найвизначніших європейських оперних співаків;
- 29.12.1724 – у Петропавлівській в'язниці помер наказний гетьман Павло Полуботок. Ще довгі роки Україна муками і життям своїх дітей платитиме за помилки Богдана.

Після спільнотної молитви, в якій взяли участь професори і шахматисти семінарії відбулася зустріч при гравеці. І тут була нагода почути живий спогад про Митрополита Андрея від представників його родини. Між іншим я довідався, що Митрополит весьлім обличчям устроїв своїх співрозмовників. Сум на його обличчі якщо йдеться про ікону, то немає тут різниці між православними і греко-католиками, що греко-католицьке вчення про ікону вмішається в межах традиції Сходу. Появляється тоді, коли він служив Божественну Літургію і, коли молився на самоті. Цей спогад вказує на своєрідний духовний світ Слуги Божого Андрея.

І тут була нагода почути живий спогад про Митрополита Андрея від представників його родини. Між іншим я довідався, що Митрополит весьлім обличчям устроїв своїх співрозмовників. Сум на його обличчі якщо йдеться про ікону, то немає тут різниці між православними і греко-католиками, що греко-католицьке вчення про ікону вмішається в межах традиції Сходу. Появляється тоді, коли молився на самоті. Цей спогад вказує на своєрідний духовний світ Слуги Божого Андрея.

Важливість цієї події, що збулася 10 листопада 1994 р. у Володимирку не в тому, що вона відбулася, але в тому, що особа Митрополита Андрея і нині об'єднує обох народів: українського і польського, і вказує духовно-будувати країце майбуття сусідніх народів, яких Боже Провидіння призначило на спільне існування. А об'єднуємо їх також і те, що надихненнями поєднання Перекове в наші духовні брати поляки, в тому відкладу, епископ Броніслав Дембовський, який закликає нас критично і мудро дивитися на свое минуле, щоб країни береться від злагоди й зрозуміння між Церквами, які є реальним відображенням духовного життя обох народів, українського і польського.

Ігор Гарасим ЧСВВ

го року. До слова, слупські діти привітали Влади-
ку прегарними віршованими рядками, вручили
квіти, а голова ОУП Слупського воєводства Ан-
тон Вуйчик виголосив палку промову перед чис-
ленними гостями та гостями, у тім числі
її представниками римо-католицького Костела,

зокрема, в особі пароха костела св. Яцка, Яна
Гирятовича.

Одже, свято Слупської парафії. Поза всяким

сумнівом, годиться згадати імена тих, хто спричи-
нився - у тій чи іншій мірі активностій досвіду - до
її становлення. Мовитися про о. Володимира

Пирчака, о. Зенона Дрозда, о. Петра Гулка, о.
Богдана Крулку, о. Дарія Вовка та нині судного о.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Володимиром Пирчаком, який далеко 1974 р.,
власне, започаткував постійні відправи Служби

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти
міста Слупськ та його близької окоподі, буду-
чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

(Закінчення з 1 сторінки)

— Всесвітній Отче, глядаючись ретроспективно на початок 70-тих років, які оцінки того часу її простору спадають з висоти проjectoного, пройде-ного, якщо мати на очі від слова Ісуса Христа:

«Пізнайте правду, і правда визволить вас...»

— Як стверджує Євангеліє, все, що належить людині, з особна, її свободи, спіл розглядати крізь призму прави та пла. У цьому сенсі ті вірники, які виступували за поступати греко-католицької конфесії, пережили мисливі немисливі випробування в умовах нацистської депортациі з рідних земель, злійсненої у рамках горезвістої акції «Вісла» у 1947 р. Тому невішадковим був страх у неподінок людей, що оточили їхні душі, привізли їх у лешатах невічності тривалий період, пред'їх без перевильщення, підлує страху. В кожному разі веце ще раз репетироно проступало у лютому 1974 р., коли - подяка Богові - з'явилася сак-такі умова для заснування парафії у Слупську. Подяка належить і благаючим вірникам, які завжди пам'ятали Слово Святого Письма, постійно шукуючи земель, злійсненої до рідного храму. У його стінах власне, зразини свідомості ділилися, трамаючи призму пла в пла. У цьому сенсі ті вірники, які виступували за поступати греко-католицької конфесії, пережили мисливі немисливі випробування в умовах нацистської депортациі з рідних земель, злійсненої у рамках горезвістої акції «Вісла» у 1947 р. Тому невішадковим був страх у неподінок людей, що оточили їхні душі, привізли їх у лешатах невічності тривалий період, пред'їх без перевильщення, підлує страху. В кожному разі веце ще раз репетироно проступало у лютому 1974 р., коли - подяка Богові - з'явилася сак-такі умова для заснування парафії у Слупську.

— Отже, випробування, випробування, випробування для українства. І то не тільки чужому, але і на рідному грунті. І на таких терезах - теренах, де постас укрaynського народу, упослідженням у поєднанні з формальною «Нашого ціту по ціому світу», вдається переконливим припущення, що Бог з досконалотою ласкою попиняв українців діючи ї - всім нещастям на про - зрештою дійти до вершин радості, власне, через терни до зрок. Ваша думка про такий український світ, де є місце і герцінам, і зневіри, і сподіванням на кращу будущість, якщо не тепер, то... в четвер?

— Я прихильник висновку: численні жертви, які поклав український народ на вітрати вселенського поступу, даремно не пропадуть. Хоч питання де болюче і лаконічно відповіді на нього, мабуть, немає, а все ж зауважу: був рік минулій, буде рік прийдешній. Україна поволі утрерджується, вона визнана світовим співтовариством. Старши закалили підмурков, а звести всю будову, рівну серед рівних державу, поліпшастися молодим. Тому так важливим вдається зв'язок молоді з храмом, у стінах якого легше плакати - з проектою на українську родину - традиції на-шого народу, якого звичаї, а відтак змінювати плоби до рідного краю, історичної працітціни. Звісно, які поменшає зневіра, що у підвідомості тих окремих наших людей, які радише люблять се б в Україні, а ніж Україну в собі...

— Не так давно з Вапої ініціативи велика група вірників побувала в Україні. Які враження від побачення з Шевченковою землею?

— Це вже кілька разів вдалося зорганізувати прощу в Україну з метою поклонитися святиням рідного народу. Але дьогорічний липень, без сумніву, постає в уяві особливо знаменним. Адже сумнівом, годиться згадати імена тих, хто спричинився - у тій чи іншій мірі активностій досвіду - до її становлення. Мовитися про о. Володимира Пирчака, о. Зенона Дрозда, о. Петра Гулка, о. Богдана Крулку, о. Дарія Вовка та нині судого о. Богдана Піпку. Автор цих рядків зустрівся з о. Володимиром Пирчаком, який далеко 1974 р., власне, започаткував постійні відправи Служби Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоподі, буду-чи виднораз і душпастирем заснованої ним 1971 р.

Божої для української греко-католицької спільноти міста Слупськ та його близької окоп

З парафіальних літописів

Церква в Хотинії

Історія парохії в Хотиній поєднує давні та складні і трудно съюзодні сикути початків. Людей з села виселено на схід, на Україну, а тих трохи, що залишилися, другий раз виселено на Захід Польщ. Всіого, де колись було велике село з присілками Залазе, Діброва, Халупки, залишилося кілька обійтів.

Церква у Хотинці. Архета Федак.

Докладно, коли виникла парохія, то може лесь у хроніках не записано, але ми тих даних не маємо. Про саму будову церкви є різні перекази. Між іншим говориться, що столяра вона колись заселила іншому місту, як тепер і мала бути перенесена волами на нинішнє. Це

Парафія і церква у Решелі

Решель 1994 р. Відвідини Кир Івана Мартиника.

Недалеко славної Святої Ліпки на Вармії знаходиться старовинне містечко Решель. Воно має свою дуже цікаву історію, яка останніми джайлттями дописана українським населенням, що знайшлося тут внаслідок злочинної акції «Вісла».

Українців звезено сюди з Підляшша, Холмщини, Надсяння і Лемківщини. Метою виселення було позбавлення національної гідності та видрання від рідного коріння.

Після довгих переговорів з адміністратором Вармінської спархії Мінської а передусім завдяки гарячному прагненню покинутих на землі Українців, вдалося свою Церкву, чого наслідком були богослужіння, які почалися в 1963 р.

Цього року, 13 серпня відвідав нас Переміський віладика Кир Іван, який очолив торжественну Службу Божу перед чудотворною Кров'ю Матері Божої, покровителем з'єднання християн, в Святый Ліпі.

Наступного дня, 14 серпня, в Преображенській літургії.

Решельська парафія має храмовий празник, що цього разу був поєднаний з душпастирським візитатцем. Шоб гідно привітати свого Владику, вірні прибули до церкви численніше, як нормальне.

Пребраження на Таворській горі не також пребраження кожного з нас, сказав Кир Іван. Це чи коротко, то ще важче. Привітніна була побожною, а чи буде довгою, дорога людини на святу гору, зустріч з Ісусом. Вона повинна бути побожною, а чи буде довгою, винні ми однак вважати, щоб не змарнувати шансу, яким є Боже навчання.

парохії в Хотинці. В 1956 році почали повергати наїї плоди – одні до родин, інші до «штеєрів» на роботу, а ще інші купували газдівства від поляків і в такий спосіб називалося 20 українських газдіств.

Поміж місцевими з'явилася чутка, що хочуть розібрати церкву і на тому місці поставити костел. Чутка дійшла до Варшави, до православної Курії, а ця бачні вітварі: Сердя Христового (зроблений перед 1939 р.) і Благовіщення (привезений з Перемишля ще в ті часи, коли люди їздили волами).

До парохії належало село Хотинець, Гай, Груповичі і присілки Діброва, Залазе і Халупки Хотинецькі. Приходство мало 140 мортів поля. Біля церкви були три будинки, лівання, столола і стайні. Священики обслуговували парохію Хотинець, Гай та Групович, бо там була церква, котру однак спалили латиські священики. Кожна церква мала свого спонсора-опікуна, а був ним іан Мілковський, власник фільварку Групович. То була така людина, що як хтось зробив їйому школу в полі, тоді карав його, але гроши мав виплатити до церковної каси і принести посвідку, що так зробив. Парохію обслуговували такі священики: о. Слірис, о. Каламон, о. Бонинський, а потім о. Гарчанин, який був аж до 1945 р. (похоронений на місцевому цвинтарі). Потім прийшов о. Павлик, який відкіз Сінія з приводу польських партизан, які вбили його сестру.

Після виселення лютій на Україну (не відбулося без твалу і вбивств) церкву взяла римокатолицька парохія з Кальникова, де було їм замало польського населення. Польський священик обслуговував тоді всі христини, похорони і вінчання. В той час до Хотинця призначено молодого священика, збудовано піблепаніо і в ней розпочато відправи, бо церква була зачинена і ніби загрожувала заваленням. Священик продав віттар Благоївіддання та дві статуї Петра і Павла до Пелікін. Так ось з'являється, що вже ніколи не буде грекокатолицької відправи.

Сьогодні парохія розвивається, так би сказати, нормальним шляхом, правляється богослужіння, ведеться навчання релігії, діти навчаються в школі і перві укріянській мові, а свого дня навіть четверо наших дітей вчиться в українському ліцеї в Гурові-Лавецькому.

Іван Мелех

Петро Гетьманець *

Володимиру Сосорі

відповідь на «Посланіє обуреним»

фрагмент

О, наймите спілій і підлій,
кою вернутись кличес ти?

Нащо знамена свої рідні

Кричиши приподно розп'ясти.

Хіба не сам ти бувши юним
душею, палко ім моливсь,

під ними ёшов проти комуни,

за волю краю свого бився?

Хіба не ти в полках Петлюри
проїшов Вітчизну з краю в край,

як Ураган, як помсти бури,

в душі ховаючи відчай?

А потім! Потім ти, як Юда,
покинув, зрадивши угік

і в каятих себе бив в груди,

щоб «кат невільних юні бруди»

і все против тобі на-вік.

За гріш продався ти, за слово
нужденне ката проміняв
свої пісні такі чудові
серця якими хвилював.

В дав спілого на рунах,
мовчав глухим, немов не чув:
стогната тяжко Україна

в своїй глибокій домовині,

в кайданах, кат в які закинув!

Ти ввесь втонув в п'янкім тумані
гучних бенкетів і розпуст
на святах Рильських і Бажанів,
де ще раз вимовив – кланусь!

Байстроче підлій України,
пакею «красної Москви»,
попавши в зрадну зграю, нині

ти сам обдуруній словами
катів своїх, безтимній сам!

Ми ж горді власними шляхами,
для нас вершини, слава нам!

Ніхто, нічим нас не одурить,
ми не підкупні у боях,

бо все Вітчизни біль бандуриТЬ
у наших праведних серцах!]

*Петро Гетьманець – поет-улювець, родом з Польщиною, що впав смертю „броя в бою з польсько-більшовицьким військом на Закерзонні у 1946 р.

ГОЛОС

Інформаційно-рекламний часопис

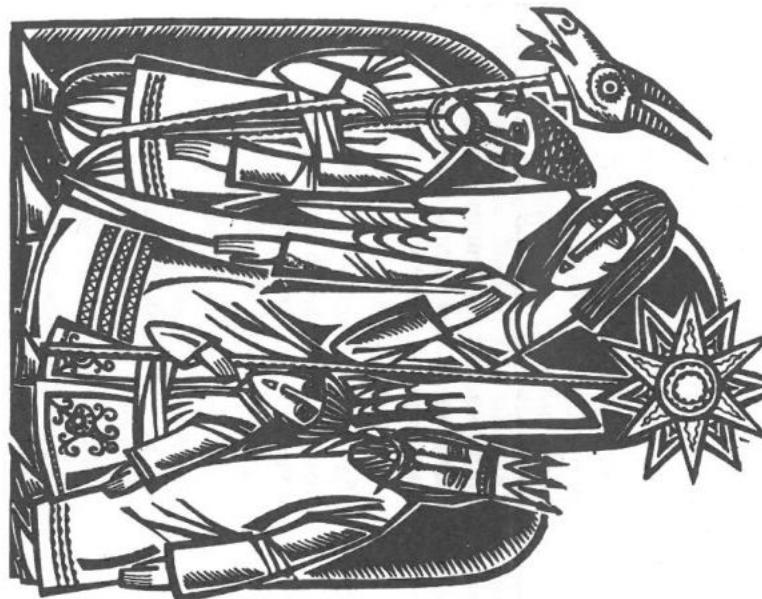
Гуцульські різдвяні звичаї

Думкою в (недалеке) минулі

Українські мешканці гір – гуцули, помимо несприятливих часів, важких умов життя, психічного гніту, досі зберегли оригінальні звичаї, родовід яких сягає глибоких століть. Наскрай переважного релігійним духом, пов'язаним з місцевим фольклором, а одночасно найцікавіші з пізнявального огляду Різдвяні свята та обряди, з яких можемо відчитати багато символіки характерної для нашого цілого народу.

Свят-вечір

Відзначення Різдва Христового у гуцулів відбувалося вроčисто. Усі заздалегідь готувалися до свят. Одним із важливих елементів підготовки був обряд куті, тричі з тим обходили стайню, худобу, один домочадець бравілі двору, якому гуцули надавали важливого значення. Господар та ще господар «камковав» хресті медом і молився. Опісля до хати вносили спін вівса «коделника, діда» – і ставили на почесне місце. На рогах стола клали часник, цукор, сіль, металеві предмети. Ноги, і застелили скатертинкою. Під стіл клали сіно, сидло, сокиру та інші металеві предмети. Ноги, стола обкручували ланцюгом. Після такої підготовки усі засідали до вечеřі, яка складалася з сесмівих традицій та достатку сміті.

Найважливішою із страв була кутя, тобто грубо товченя пшенична каша приправлена медом і маком. Кутєю починали вечір, на який мусили бути пристині усі члени сім'ї. Згідно з давніми слов'янськими віруваннями, на цю Свят-вечерю приходили душі померлих членів родини, тому-то, вночі до хати спін вівса, запрошували на вечеřі бурю, град. Можна позуміти як закликання предків, для яких готовлено окрему вечеřю, начастиє на півкіонники ставлено у новому посуді кутю та по одній ложці кожної страни. З цією вечеřею господар тричі обходив за рукою сонячну хату, ставив каструлю на святковий стіл, запрошував до вечеřі душі померлих. Нікто не мав права пристисти на лаву, раніше не побувши на місці, на яке сідав, щоб не пристисти чиєїсь душі.

Із Свят-вечором тісно пов'язаний звичай колядування, який в давнині значив закликання покійних предків на святкову вечеřю. Колядувати ходили різними віковими групами: окрім – діти, окрім – дорослі. Піготовка до колядування починалася ще задовго до зимових свят. Кожен куток села визначав свого борезу – ватажка колядників, який знав найбільше колядників тільки тільки «на церкву».

Важливого була хореографія колядування. В кожній групі колядників, крім коня і музикантів, були й танцористи -пісаки, які виконували та-

нечь пісес, коли колядники зближувалися до відвідуваної хати. За дозволом господаря виконували його і в хаті. Чим довше тривав танець, тим більшими мали виростати коноплі.

Меланкування

Популярним звичаєм у передноворічній вечір було меланкування. Молоді і старі парубки вдягалися «Меланкою», був також «князь», «княгиня», «діді», «баба», «коза», «ведмідь» та інші постаті. Під вікнами щедрувальники вітали господарів з Новим роком, бажаючи їм всіх благ. Якщо їх пускали до хати, вони грали різні жартівливі сценки.

Попирене було вірування в те, що в передноворічну ніч худоба розмовляє. Якщо господар погано обходився з нею, то в цю ніч воли нібито обчиляли свого господара повезти на кладовище, тому господарі намагалися якнайкраще нагодувати свою худобу.

З першого днем Нового року гуцули пов'язували повір'я в шастя залежно від того, хто з відвідувачів першого приде до хати. В цей день жінки не ходили в гості, тому що приносили нещастя на цілий рік. Натомість сердечно вітано хлопчиків і мужчин.

Характерним для гуцулів було ритуальне запалювання вогня. Від Свят-вечора до Нового року сміття в хаті господарині збирала під припічком, а в новорічний день виносила його в город і там спалювали. Цей звичай гуцули пояснювали тим, що померлі предки завжди відчують життя за новорічний вогонь, а дерево в саду будуть мати кращі плоди.

Напередодні Йордану, подібно як перед Різдвом, також готовили вечеřю, але депо скромнішу. Одним з цікавіших і своєрідних звичаїв у цей день було виконання дерев'яного хрестика, який мав оберегати від «нечистої сили». Хрестик прикрасували різним зіллям і вішали на воротах, колодязях, над входом до хати. Хрестик цей знешкоджував будь-які лихи задуми поганої людини, з якими вона зближалася до хати. Також крейдою малювали хрестики на посуді, щоб чорт, злі духи, відьми протягом року не приходили до людей і худоби.

Цей короткий огляд гуцульських звичаїв і вірувань засвідчує, з якою повагою ставилися до своїх предків. Зимові свята були часом, коли віreno в найближчу активність дужів предків.

Сьогодні в наших хатах зберігається ще деякі різдвяні звичаї, баగато вірувань відходить в пам'ять і лише можемо про них довідатися з книжок і оповідань старших людей. Гуцульщина настомість належить до тих регіонів України, де ця духовна культура надалі є багато і різно-маніто.

(опр. дп)

Свісся, родися, жити й піменіца,
Всіка пашинча,
Щоб не родибся кукіль,
Не болів у нас мозіль,
Щоб не кашляли николи,
Від Миколи до Миколи,
Щоб була муха смачна,
І не віно в скрині дна,
Щоб віодилися у хаті
І безчуї, і чубаті
Бажаємо господарю
добробуту і єтихи!
Ну а грошей аж три міхи!
З Новим роком!

Ще дещо про XVIII Ярмарок

Я ведеть наш діаспорський звичай у Польщі, що почуті та побачити, що нового діється в культурі (особливо цій співаній та мовленій). Вистачає кожої осені в Солотці зустрічаються наши, що відвідували його і в хаті. Чим довше тривав танець, тим більшими мали виростати коноплі.

Проникливий спостерігач і участник кожного Ярмарку може ствердити, що рівень імпрез відігравалися «кільканад» з року в рік обніжувався, беручи до уваги виконавців та поразто меншу кількість відвідувальників. Ярмарки, які відвідувались кільканад під час ярмарок засновані на відомому. Зміни відвідувачів вже вилідають по-іншому. Змінилась покоління, змінилася музика. Місце становарників пісень зайняли міні звуки, крикливі голоси топі. Таким чином відійшли люди, що нехокото сприймали «модернє стриміння». Сьогодні глядачі пе перш за все молодь з середніх шкіл.

Під час пътогорічного Ярмарку далося почути: «Я не знаю як че зрозуміти, ще два роки тому я знала більшість учасників, а нині самі незнайомі обличчя».

У концертах взяли участь: експериментальний театр «Конгакт» з Іланська, рок-групи «Кайді» (Лігніця), «Плові», «Анестезія», «Анатема» (Гурово-Ілавецьке), «Кільозет» (Білій Бір), ансамбл «Забава» (Луцьк). Головною точкою програми були «Братя Блюз» з України, лауреати «Червоної рутви». Щікаво було послухати професійного рок-блоза.

Глядачів не було надто багато на концерти. В певній мірі це було спричинене фінансами. Ціна квитка 120 тис. зл. – здається невелико, однак до цього слід додавити копії переїзду та хоча будь-яке харчування і виявляється, що не всі можуть собі дозволити і на це.

Одніючно XVIII Ярмарок, слід згадати, що його рівень більш піднісся. Наша талановита молодь дозвела на слені, що постійно працює над собою. Звичайно, завжди бувають якісь недоліки. Все-таки факт, що появлюються нові групи, а існуючі з року в рік підносять свій рівень, засвідчує про постійний розвиток музичної культури.

Дорога Шупер

* * *

Ми за відродження культури,
Історії, літератури.
Берем данину від усіх,
Хто за народное леїє,
Грошей своїх не пожадіє,
Щоб зберегти духовний світ!
Щасливим хай іде у Новий рік!

ГОЛОС МОЛОДІ

«Діброва» на згадку минулого

Андрій Полум'яний

19 січня 1945 р. Світас. Небо червоні, немов греється від сходячого сонця. Велике, червоне сонце поволі викочується з-за дерев пустого лісу. Своїм ясним промінням освітлює невелике село, яке щойно будиться з нічного сну. В одному кінці села чутися пісня, де-не-дегавкають собаки. Люди в тиші і спокою вітають цей холодний січневий день. Вони не знають, що це останній ранок в рідному селі, а для деяких останній у житті.

Такий ранок пережили люди з Діброви, що на Ярославщині. Саме на Йордань село це було спалено. На місці тодішнього пекла залишилися лише німі свічки після грателі - засипані криниці і зіничилі сади. Жителів села примушено оселилися в різних частинах світу, але вони ніколи не забули про рідні Діброви.

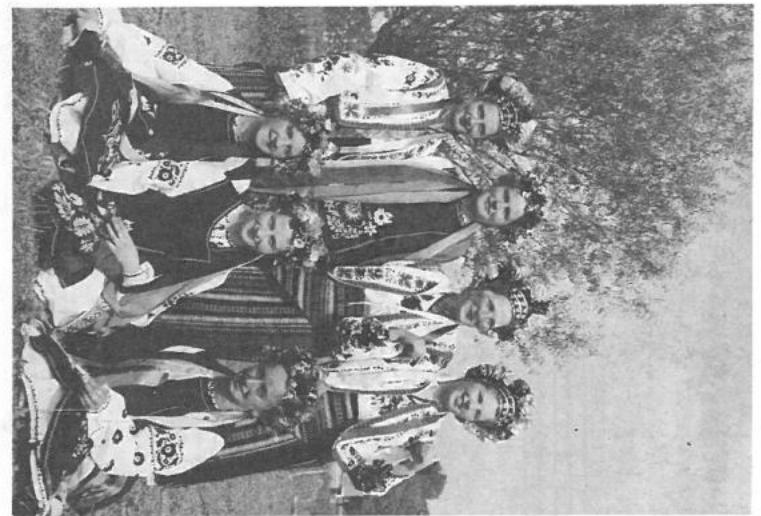
Так і сьогодні молоді покоління, нащадки тих, що пережили це горе, не забувають про рідне село своїх ділів і батьків. Молодь з Хотинця заснувала ансамбль пісні і танцю, який називано «Діброва», саме на згадку спаленої оселі.

Ініціатором створення танцювальної групи був О. д-р Богдан Прах, тодішній парох Хотинця, який весь час допомагав ансамблеві. Керівником, а одночасно хореографом, став студент Кіївського інституту культури Андрій Путко, мешканець Ярослава.

Початки ансамблю були дуже важкі. Перші репетиції відбувалися під відкритим небом на першій землі, серед кущів і в час літньої спеки. Після праці при перекі, (бо тоді саме проходив ремонт) молодь збиралася «веселі» вправи. Згодом хлопці примили примітивну сцену, на якій виставлено перші танці.

Перший концерт «Діброва» відбувся 16 серпня 1992 р. під час вроцьостей посвячення відремонтованої першої церкви у Хотинці. Тоді «Діброва» була приєднана вокальна група двох з Кальникова. Керівник колективу створив також дитячу «Діброву». Діти виявилися талановитими і віднотипово танцювали першою групою, але з пізною часу казом цього була участь у п'юторичному Фестивалі дитячої творчості у Копильни.

Якщо йдеться про старшу «Діброву», то слід згадати, що має вже першу досягнення, а саме участь у ЛІЦІ щечинської української культури, де отримала поляку від міністра культури України

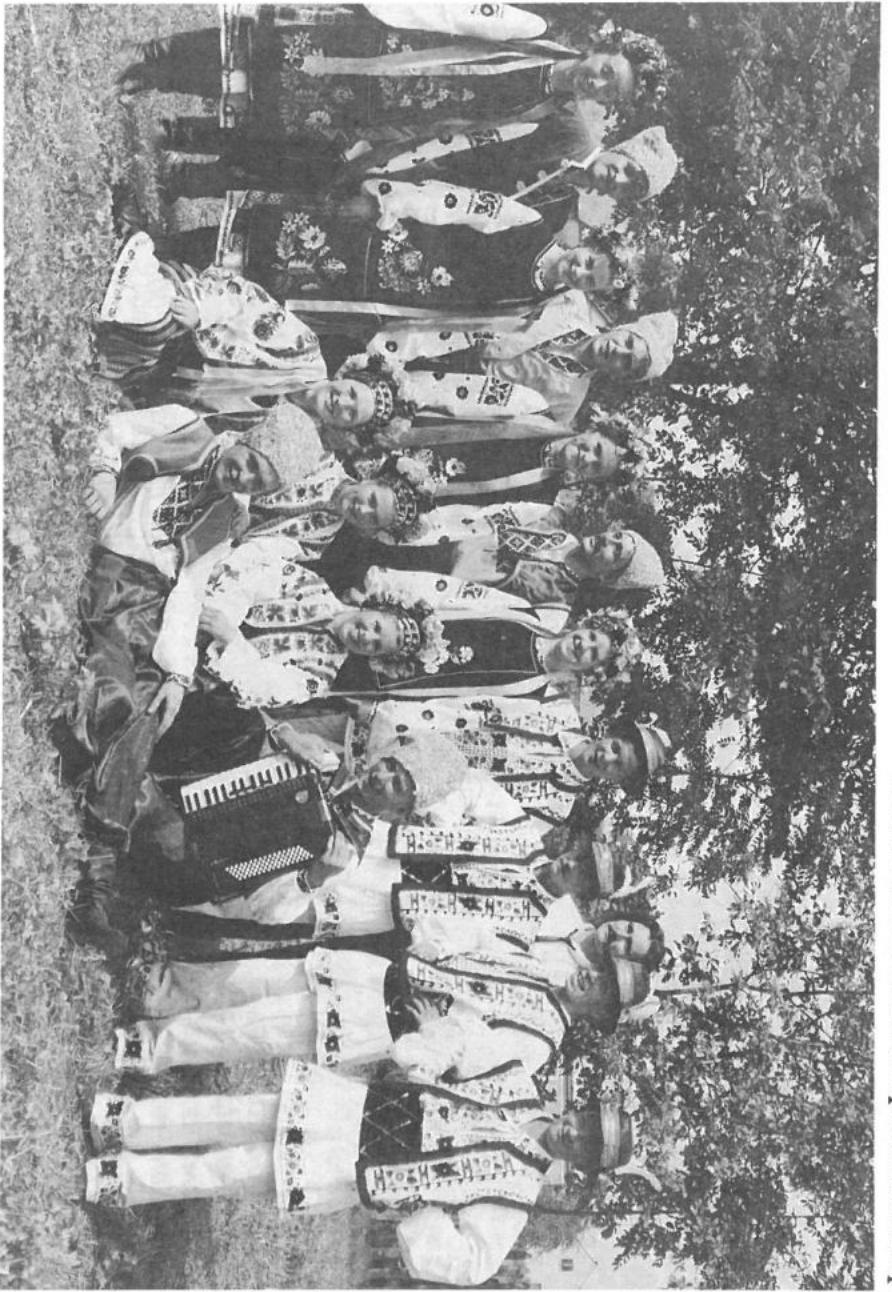
і вирізнення за культуру і колористику танця. Влітку 1993 р. «Діброва» перебувала в Україні на запрошення товариства «Надсання». Тоді-то дала чимало концертів у Львові і околицях з нагоди свята Незалежності України. Крім цього «Діброва» концертувала в багатьох карпатських містах, мікниним брава участь у Днях культури «Над Ославого», що проходили у Мокому. Одним з пікавіших концертів ансамблю мав місце під час художніх маневрів «Кірикордонна зона» в Миргороді.

Крім участі в українських фестивалях і святах «Діброва» виступає також перед польськими глядачами, наприклад у «Festiwalu Muzyki Ludowej Młodych'94» в Сянокі та у «Solinskim Lecie'94».

Останньою дуже важливою подією у житті «Діброви» була участь у III Перегляді художніх національних менестрелів, що проживають у Польщі під назвою «Współnota w Kulturze». Ця велика імпреза проходила у Варшаві в дніх 17-19 листопада 1994 р. Українців представляли «Діброва» і літакчий ансамбль «Сянічок» з Санока. Виступали також греко-білоруський, єврейський і підкарпатський ансамблі. Усі групи зустрілися з теплим прийняттям, а свято дало нам можливість національностей.

Найважливіша мета нашого ансамблю - зберегти традиції минулого та їти з українським танцем там, де проживають наші люди. Серед членів ансамблю, які є греко-котлярського і пра-вославного віроповідань, планує атмосфера взаємної толерантності і поваги. Розумію себе. Разом, можна сказати, творимо одну велику родину, а під члени - молоді люди присвячують свій вільний час, щоб зберігати і розвивати українську культуру.

Анна Павлючко і Марійка Кацмар

* * *

Різно про тебе говорили:
падали страшні слова –
закиди, наклепи, образи
Я вірив однак!

Були такі, що насміхалися,
глузували та смерті
твоєї чекали.

Я вірив однак!

Деякі топтали твоєї гідності,
цькували
ї на тебе плювали.

Я вірив однак!

І вірю зараз, коли вже існуєши,
а твої власні діти
Тебе обманюють і обкрадають.

Я постійно вірю,
в нове покоління чудових українців,
яке справді Тебе полюбитъ.

Я не зумів виконати – СЕБЕ.

Аktor

«Інші ролі я зображував на сценах.
Безліч всіляких постатьей, характерів, типів.
На людських чутках я грав

од любові через дружбу, нехіть, ненависть.
Із легкістю показував могутніх королів,
мудреців, як і негідних лайдаків.

– Великий із нього актор! – публіка кричала.

Однак усі вони не знали, що однієї, наяважливішої ролі

я не зумів виконати – СЕБЕ.

«Інші ролі буде тебе до того чоловіка, а він буде пачувати над тобою» (Буття 3,16).

Тихі присул пав Бог Єї за те, що вона підлалася намові змії і спокусила до гріха Адама. Тому з давніх часів, жінки, в житті сусільства, відволіться роль розподілування дітей і куховарки. А глава сім'ї безпечно – чоловік.

Але пікаво, чому в Раю основним об'єктом нападів намові змії і чоловіків? І чому саме проти неї Лукавий спрямував всі свої хищниці і підступи. Чи не тому, що переконали Свяу він був первенець поділ Адамом. То вінходить, що жінки є якісь особливі надприродна сила, яка дає її можливість посісти легко керувати чоловіком.

З 3 Бблії знаємо, що філістини для того, щоб вивдати гаемнишо надприродної сили Самсона одружили його з Даліловою, яка за чотири ночі здобула необхідну інформацію (Судді 16,4-22). Єврейська відова Юдита, залишивши недогораного, відтила голову ватажку перського війська Олферну і спокійно повернулась у свій табір (Юдита 13,1-10). Мати Якова допомогла синові здобути незаконне право первородства (Буття 27,5-29). Свята Магдалина була удостоєна часті першого довідатися про найважливішу подію Святеї - воскресіння Христя (Марко 16,9-11).

Отже право на главенство мусимо признати за жінкою.

Але загадуючи Святу Родину пам'ятаемо, що саме Йосифу, а не Марії-Богоматері наказав Господь утикати з сім'єю до Єгипту (Матей 2,13).

Значить - чоловік.

Ця дискусія продовжується вже дуже давно, а останнім часом вона набуває все гостріших форм. хоча розгадка тут все проста. Ідеального може бути лише та сім'я, в якій немає звернення. Якщо чоловік знаходить собі розраду в чомусь, то правдива подруга заважає зрозуміти його. А коли жінці є щось заважає, то друг допоможе їй. Вміння переконувати, навчати і одночасно вчитися - запорука гармонії в сім'ї. І для того, щоб жінка (безперечно найкраще творіння Господнє) пам'ятала про свій обов'язок не лише навчати, але і вчитися у чоловіка, Бог наказав їй послух.

ДІТЯМ

З поетичної скарбниці бабусі

Діти!

Зближаються Різдвяні свята. Незабаром усі засядете за стіл зі своїми батьками, братами і сестрами, щоб поділитися просфорою і побажати рідним і близьким щастя, здоров'я, достатку і багатьох літ. Немає хіба таких дітей, які би не очікували цього надзвичайного вечора, коли-то споживаємо 12 традиційних українських страв і колядуємо.

Різдво Христове - це час, коли усі радіють, бо ж народився Ісус, наш Спаситель. Возвеличаемо Його народження та Божу Матір у піснях, які називаються колядами. Це перелінні української пісенної творчості, які треба конче усім дітям вивчати і поширювати.

Окрім коляд дуже поширеними в Українському народі є колядки, пісні, які відтворюють біблійні мотиви, пов'язані з народженнем Ісуса Христа і одночасно поєднують цю особливу подію зі світським життям. Вчать вони погані до родини, свят-вечірних звичаїв, згадують трагічні сторінки нашої історії.

Подібно, як Ви складали, так і колись Ваші бабусі, будучи ще малими дітьми, торжественно прославляли Єародженого. Атмосфера тих днів збереглася в пам'яті наших бабусь до сьогодні. Вони своїм онукам розповідають про своє дитинство, згадують незабутніх відчущень, коли ходили з колядкою, відвідували кожну хату у селі. Пригадують собі також коляди і колядки, яких співали колись.

Нині Вам візьмемо одну колядку,

Галун з Ілурова-Ілавецького. Навчилися пісні ку, яку заспівала нам у Редакції пані Стефанія Галун з Ілурова-Ілавецького. Навчилися пісні

колядки, коли було їй 5 літ, ще тоді, як жила у родинному селі Котів, що біля Бірчи на Перемишлі. Вперше цю колядку заспівав її старший брат з нот, поміщеніх у дитячій газеті «Дівочинок», пані Стефанія понад 70 літ пісекла її у своїй пам'яті.

Може і Ви попросите свого старшого брата, маму або паню, що вчить Вас української мови і вони навчать Вас пісні про чудової колядки.

Колядуйте, діти, на прославу Сина Божого і на радість нашого народу!

(ПТ)

Колядка
У попі, у попі,
Самітня стаєнка.
Там Ісусик народився,
Соподка дитинка. (2)

Прибігли, прибігли,
Тай стали питати,
Чи дозволиши Божа Маті
Ісусові грати. (2)

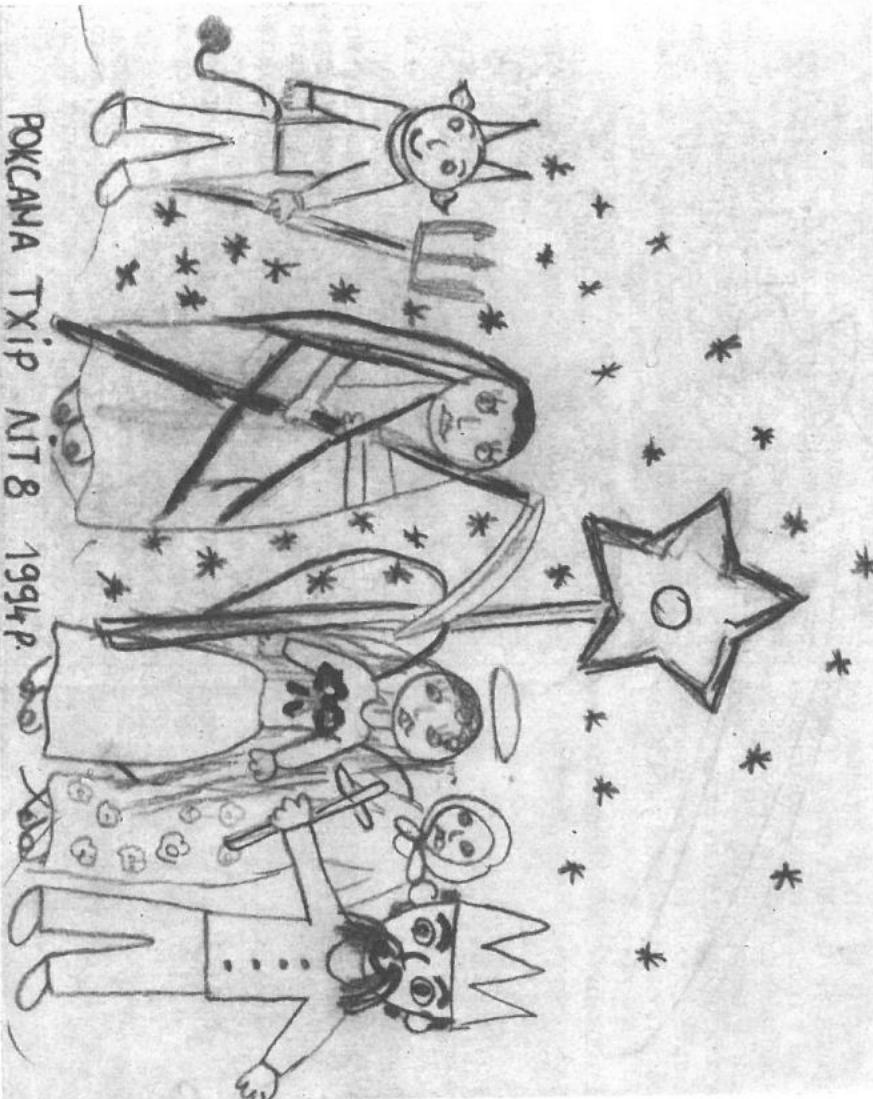
Пастушкі у полі
Весь вечір стерегли,
Як почули про Ісуса
Скоренько прибігли. (2)

Заграли, заграли,
Стали відходити,
Чи дозволиши Божа Маті
Ісуса просити. (2)

Ісусе маленький
Із Божого раю,
Даруй щастя, даруй, даруй
Для рідного краю. (2)

Ісусе маленький,
Рожевий квіточку,
Даруй щастя, даруй, даруй
В рідненьку хаточку. (2)

Ісусе маленький
Поміж пастушками,
Даруй щастя і здоров'я
Для тата і мами. (2)

З новим роком!

З добром роком,

Що ступив широким кроком

На поріг у вашу хату

І веселу, і багату,

Заспівати пісні нові

І щедрівки голосні.

У сім'ю трудољобиву,

Шоб в Свят-вечір разом з нами

За святковими столами

Заспівати пісні нові

І щедрівки голосні.

Діти з отчєм парохом Богданом Мінчанином
в день св. Миколая. Імотів, 1993 р. Фото. Я. Ходань.

Що це таке дияконат, звідки він узяється – писав недавно о. проф. Ч. Бартник (Календар «Благовісія» від 1992 р., 33-36 стор.). Виданий з нагоди повернення Блаженнішого Мирослава Івана до Львова молитовник «Прийдите поклонімся» (Рим, 1991) на стор. 193-197 вміщає коротку інформацію про різні чини – писані чигців-швіців, піддияконів, дияконів, священиків (пресвітерів) та єпископів. Подається там у популярній формі суть кожного з вчинених чинів та спосіб введення в нього. Оскільки цей молитовник, як мені здається, не набув у Польщі такого розповсюдження якісно в Україні, дозволю собі процитувати уривок присвячений дияконатові:

«Диякон – це чин, яким рукоположений ще не завершує таїнства Євхаристії, але була нього служить як помічник архієрея чи священника. Диякон постачається в часі Літургії по освяченю і благословенню – «І нехай будуть милості...»

Архієрей перед престолом кладе руку на піддиякона і каже молитву рукоположення: «Божествenna благодать, що забезпечи небуджих оздоровляє і те, що ймі недостас, поставляє благочестівого піддиякона (їм) в дияконоство». Потім святитель вручає дияконові знаки його служби: орар на олії рам'я, кадильнице (диякон приносить кадильну жертву) і ришту. Люди при врученню тих знаків співають слова «Аксіос», що значить гідний, достойний.

Слід додати, що всі чини (ступені свячень) розподіляються на нижчі, тобто свячення чигця (точніше і піддиякона та вищі – диякона, презвітера, єпископа). Звісly вилішає поділ на клириків (духовників) нижчих та вищих. Нижчі мають також називу церковнослужителів, вищі – священнослужителів. Дияконат є отже найнижчим ступенем вищих свячень.

Що ж до функцій, виконуваних якими дияконами, треба запримітити відмінність доріг їх розвитку на Сході та на Заході. Християнський Захід дав дияконам право хрестити, благословляти подружжя, узівати декотрих благословенів. Східний же диякон не може узівати благословенів, чи благословляти подружжя. Не може хрестити (поза випадком необхідності, коли охрестити може практично кожен), оскільки хрещення в нас поєднується з Миросливанням. Зате його роль як помічника священика чи єпископа у відправах на Сході куди походить, як на Заході. Характерна також участь дияконів в управлінні Церквого. Бували вони повноважними представниками єпископів на соборах, наприклад у 1215 р. диякон Герман представляв на IV Літеранському Соборі Олександровського патріарха, Миколу I. На Заході останнім кардиналом з дияконськими свяченнями (нинішні кардинали-диякони носять таку назву з огляду на свої титуларні функції в римській спархії та за ступенем свячень вони всі єпископи) був Яків Антонеллі (1806-1876) вільновій дорадник папи Пія IX, довголітній державний секретар Апостольської Столицеї. Крім цього диякони виконували різні харитативні функції, допомагали у катедрації тощо.

Одна з різниць щодо дияконату на Сході та на Заході полягала в тому, що на Заході дияконат на практиці зведено до ролі перехідного ступеня в дорозі до сячень презвітерату. Вливши цієї латинської практики став постійним в нас, хоча б, наприклад, в долученого до постанов Замостянського Синоду (1720) списку питань, які мають ставитися під час канонічних візитацій, після пароха відразу згадується диякон і подається 7 питань щодо його побожності, моралі, освіти, ревності у виконуванні обов'язків.

У XX столітті появляється (спершу в Німеччині) рух постійної перковної установи. Цю справу розглядав Папа Ватиканський Собор, який у Догматичній Конституції про Церкву («Світло народів») від 21-го листопада 1964 р., окреслив обов'язки диякона та визнав за територіальними Конференціями єпископів право на виришення (звичайно, за згодою Папи), чи й де належить привернути постійний дияконат. Визначено також, що за згодою Вселенського Архієрея буде можна дияконські свячення удейти також «зрілим чоловікам», в тому їй одруженим, щодо юнаків, які б мали приняти дияконат, Собор зберіг обов'язок целбату. Разом з Конституцією «Світло народів» Собор схвалив також Декрет про Східні Католицькі Церкви («Східних Церков»), де говориться про гаряче бажання Собору стосовно відновлення постійного дияконату там, де він затратився. Видно тут різницю в підході до питання постійного дияконату в Латинській Церкві та Східних Церквах: в Латинській Церкві Собор лише передбачає в майбутньому можливість привернути постійний дияконат там, де буде потреба, нагомість у відношенні до Східних Церков широкого розповсюдження постійного дияконату в Ка-

Церкви призываются члены служения, а не великий дити в примитив.

Ми

диякона у Церкви, доцільність уведення цієї установи в напій своєсправній Церкві. Те, що про дияконат писав Патріарх Йосиф, актуальне також тут і тепер. Дозволито собі прогулювати лекілька рядків з «Послання» від 7-го січня 1981 р.:

(...) За останніх кілька століть у Католицькій

У яких навчаються майбутні священики у вищих духовно-філософських семінаріях

Крім літургійних, катехитичних чи харitatивних функцій може диякон словнюти також інші обов'язки, наприклад, бути парохом кандидатом, канцлером, спархіальної курії, спархіальним суддєю, економом тощо. Звичайно, для виконування тих завдань мусить він мати ще відповідні кваліфікації.

Підготовка канонікатів у постійні диякони проходить, як правило, в умовах депо відмінних від тих

ва розвиватиметься в першу чергу саме в більших парафіях.

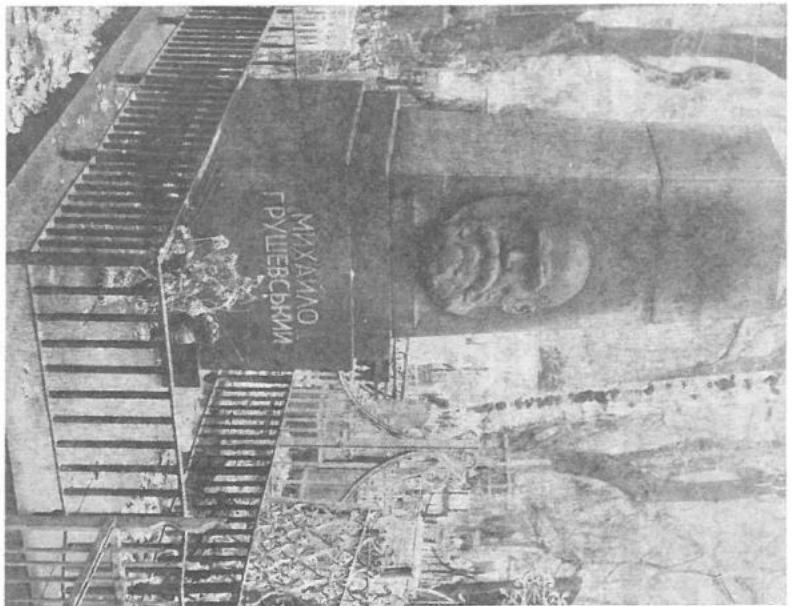
Важливим моментом є тут те, що навіть у Римо-католицькій Церкві від капеланів до постійного дияконату не вимагають заковувати целебат. Тим паче нема ніяких підстав ставити такі вимоги в нашій сповіданній Церкві, без огляду на те, чи мається у даному випадку на увазі Церкву на її матерній території, чи у діаспорі. Жонатий диякон, який має світську професію, буде гармонійно співати міран зі священиками, буде природним посередником між духовенством, до складу якого він входить силово своїх родоначальників та мирянами, з якими живе можливо у тісніших, ніж священик відносинах. Зрештою і в нашій Святій Літургії виразно проявляється цей специфічний характер дияконської служби як посередництва між святилищем (єпископами і священиками) та рештою

二二

Музей Михайла Грушевського

День 25 листопада 1934 р. закарбувався сумною датою, як день смерті Михайла Грушевського. Саме в такі дні, оглядаючи життєвий шлях великого вченого, громадського діяча і просто людини, починаєш усвідомлювати, ким він був для України. Він повертався в незалежну державу. Назавжди.

Вивченням його життя і діяльності займається Історико-меморіальний музей Михайла Грушевського, що був створений на правах відділу Музею історії Києва відповідно до рішення Київради, прийнятого на початку 1992 р. Колектив грушевськоznавців складається з п'яти осіб, кожен має свій напрям дослідницької роботи, а всі разом ми працюємо над створенням експозицію про даватиме якнайповніше уявлення про самого Михайла Грушевського, діяців з його оточення та часу в яких він жив. Прообразом такої експозиції стала

A black and white photograph of a large, multi-story stone building, likely a residence or institutional building from the late 19th century. The building features several windows and a prominent balcony on the upper floor. A plaque is visible above the main entrance. In the foreground, bare branches of trees are visible against a bright sky.

Святкування празника св. Священномученика Йосафата...

(Закінчення з 1 сторінки)

Мартиника, можна було думати про відновлення давніх звичаїв.

На празник св. Йосафата у Варшаві прибув перший раз новий Владика 24 листопада 1991 р. В цьому торжестві також перший раз по війні брав участь новий Папський Нунцій в Польщі архиєпископ Юзеф Ковальчик. Вже кожного наступного року з празником св. Йосафата поч'язувались додаткові події. У 1991 р. це відновлення, як записано в нашій монастирській хроніці, «*традиції*». Торжество відзначали свою присутністю отці Протоігумені з України, Словаччини, Румунії, та Югославії. Рік наступний – це відзначення 50-ліття священства і монашої професії о. Йосафата Романіка та 50-ліття монашої професії о. Мелетія Білинського. 1993 р. це дияконські свячення о. Олега Гарасима ЧСВВ.

Рівно ж того року на варшавський річний празник св. Священномученика Йосафата приїхав Премиський владика Іван Мартиняк. Від імені варшавських парафіян, та від василіанської монашої спільноти лостой-ного гостя привітав Протоігумен Василіанського Чину у Польщі о. Володимир Юцак. Вітання зі широго сердячка передали наймолодші представники парафіяльної громади та їхні батьки. Архиєрейську Літургію сослужили отці: о. Теодозій Янків ЧСВВ – ігумен монастиря св. Миколая у Крехові в Україні, о. Петро Кушка ЧСВВ – ігумен монастиря св. Ап. Петра і Павла у Венгожеві, о. Йосафат Романік ЧСВВ, який саме в тих днях переїхав з Колобжегу до Варшави, щоб тут служити як духовник студентській браті, якої тепер у Варшаві спільноті у Варшаві. Диконував висвячення перед місцем дикон Юлан Коваль ЧСВВ.

Іван. Всі присутні зрозуміли як особливо тепер потрібна нам перкова еність. Ми всі повинні прямувати до того, щоб остаточно її реалізувати, бо за неї віддав своє життя св. Священномученик Йосафат, проїї вжив та практично її реалізував великий Митрополит Андрей Шептицький. Так як у минулому, також і сьогодні на розбиті нашого народу залежить передовим ворогам. Наші старання, наша праця, а головно молитва повинні бути засобом виبلاغня в Бога дару. Було б це велике досягнення, з яким ми би могли увійти в нове тисячоліття.

На кінець Літургії були знову вітання, тим разом спрямовані до о. Йосафата Романіка, якого покровили телем с same св. Йосафат. Варшавські парафіяни віталили о. Йосафата з особливим хвильованням і радістю, бо отець служив в минулому варшавській громаді рівно 20 років. Велику частину цієї спільноти він очрестив північчя. Багато з її членів відправадив на місцеві вінчані спочинку. Тому нічого ливного, що варшав'янин так близько зв'язані з отцем Романіком. Він прийшов тепер до Варшави служити монашій браті, але належно користати будуть з його послуги наші парафіяни.

На многолітстві о. Йосафатові не закінчилися ще вітання. Отець Протоігумен провістив всім, що Апостольський Престол призначив о. Мелетієві Білинському ЧСВВ медаль *Pro Ecclesia et Pontifice* за особливий труд в душпастирстві та великий вклад у виховання молодого василіанського покоління для України, Словаччини, Румунії та Польщі. Отець Мелетій недавно святкував золотий Ювілей свидетства, а признания медалі це наче завершення святкувань, але не діяльності отця, бо на його послугу дальше чеке ціла верхньо-українська громада. Владика Іван відчитав папську грамоту та відзначив достойного Ювілія. Отець

енергійний і незважомий Любомир Винар, голова Українського історичного товариства, редактор журналу «Український історик». Ми раді, що між нами розгортається творча співпраця.

Певно, не можливо творити життєпису великого вченого, не знаючи нічого про місця, де він жив. Холм, Старополь, Владикавказ, Львів, Варшава, Krakів, Москва, Симбірськ, Казань, Відень, Прага, Кисловськ... І, звичайно, Київщина, Київ. Він ходив цими вулицями, вивчав його історію, вчив інших, як її оберігати. Ми шукаємо з'язків з краснавцями, які б допомогли нам у популку Широ відчіні працівникам Холмського окружного музею за побажано прислані фотографії з видами Холма – міста, де народився Михайло Грушевський, хоча корені його – на берегах Дніпра, на волелобній Чигиринщині. Дуже просимо Вас, дорогі країни, відсунутися, ми раді співробітництву з Вами, по крихих відтворюючи життя і працю Великого Україння.

Мелетій є слідом другим нашим отцем в Польщі, який отримав це велике вирізнення. Першим був о. Йосафат Романік, якого було відзначено чотири роки тому. Церковні свяtkування закінчились відстиванням мно-
голтствія та зустріччю нашого Владимира і достойників
отців з варшавськими парафінами у перковному

